

TANTÁRGYI ADATLAP

Tantárgy neve: Kutatás alapú tervezői szemlélet (MA)	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező törzsanyag	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 60% elméleti, 40% gyakorlati	
A tanóra típusa¹: elméleti – kutatás óraszám: heti 2 óra az adott félévben nyelve: magyar Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők²: kutatómódszertan	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ³): gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok⁴: egy adott drámai műhöz kötődő személyes tartalom konceptuális zártkörű bemutatása prezentáció formájában	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 3. és 4. félév	
Előtanulmányi feltételek: Mozgóképes látványtervezés, Mozgóképes jelmeztervezés, Mozgóképes formatervezés és bábtervezés	
Tantárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása: A tantárgy célja a kutatásalapú tervezői gondolkodásmód megismertetése, amelyben a hallgatók a választott diplomadarabhoz kapcsolódóan saját alkotói kérdéseikre keresnek reflexív és konceptuális válaszokat. A tantárgy középpontjában az artistic research (művészeti kutatás) áll, amely a látványtervezést értelmező és elemző folyamatként kezeli. A kurzus során a hallgatók megtanulják, hogyan használhatják a személyes megfigyelést, saját élményeket, benyomásokat inspirációs és építőelemként az alkotásban. A tanulási folyamat hangsúlya a gondolkodásra, a keresésre, a dokumentációra és a reflektív értelmezésen van a kurzus során. A tantárgy arra ösztönöz, hogy a hallgatók az intuitív döntéseik mögött tudatos kutatási háttérrel építsenek fel – ehhez esettanulmányokon, inspirációs példákon és kortárs művészeti, építészeti, színházi gyakorlatokon keresztül kapnak módszertani támpontokat. A cél, hogy a diplomadarabhoz kapcsolódó látványterv konceptuálisan is összetett állításként jelenjen meg.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom:	
1. Nelson, R. (2022) Practice as Research in the Arts (and Beyond): Principles, Processes, Contexts, Achievements. Cham: Springer International Publishing, 2022.	
2. Barrett, Es. – Bolt, B. (eds.) (2010) Practice as Research: Approaches to Creative Arts Enquiry. London: I.B. Tauris (reprint: Bloomsbury Academic)	
Ajánlott szakirodalom:	
1. Schwab, M. – Borgdorff, H. (eds.) (2014) The Exposition of Artistic Research: Publishing Art in Academia. Leiden: Leiden University Press.	

¹ Nftv. 108. § 37. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

² pl. esettanulmányok, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

³ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁴ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

2. Hans-Thies, L. (2014) Posztdramatikus színház . Budapest: Kijárat Kiadó
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul. Célzott szakmai kompetenciák: a) tudás • Specializált ismeretekkel rendelkezik a drámatörténet, a színházi látványtörténet és színháztörténet terén • Jártas a különböző előadóművészeti műfajokban • A képzőművészet és színházművészet kölcsönhatásával tisztában van b) képességei • A drámairodalomhoz elemző módon viszonyul • A dramaturgiai ismereti mentén képes önálló elemző és koncepció kialakító munkára • Elemző módon ismeri a színpadi hatásmechanizmust c) attitűd • Aktívan figyelemmel kíséri a jelenkor színházi látványtervezésének új értelmezéseit • Megszerzett tudását folyamatosan mélyíti és alkotó kreatív módon építi be tervezéseibe d) autonómia, felelősség • Műveltségét folyamatosan fejleszti
Tantárgy felelőse: dr. Kiss Gabriella, DLA
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) és elérhetősége(ik): dr. Kiss Gabriella, DLA, Dr. Cseh Dávid PhD
A tantárgy tanításának időpontja/helyszíne: Epreskert
Tantárgykódja: LÁM-MKUT01-25-C
Felelős tanszéke: Látványtervező tanszék
Képzési idő szemeszterekben: 1 félév
Tanórák száma összesen: 26
Tanulmányi követelmények: A tantárgy teljesítésének feltétele az aktív részvétel az órákon, a félév során végzett egyéni kutatási folyamat folyamatos dokumentálása (kutatási napló), valamint a kurzus végén ennek vizuális és verbális bemutatása. A félév során a hallgatóknak a következőket kell teljesíteniük: 1. Egyéni kutatási téma kijelölése a választott diplomadarabhoz kapcsolódóan 2. A kutatás írásos és vizuális dokumentálása (kutatási napló, reflexiós jegyzetek, képi gyűjtés, vázlatok stb.) 3. Minimum két vizuális formakísérlet (makett, installáció, montázs, mozgókép vagy más médiumban) 4. Részvétel legalább egy köztes prezentáción 5. A félév végén szóbeli és képi prezentáció, amely összegzi a kutatás célját, módszereit, eredményeit és a tervezői folyamatra gyakorolt hatását A teljesítés értékelése folyamat- és produktum-alapú; figyelembe veszi az önálló gondolkodást, a dokumentált munkát, a koncepcionális mélységet és az aktív részvételt.

Oktatási módszerek: A tantárgy oktatása gyakorlatalapú és reflektív műhelymunka keretében zajlik. A hangsúly a hallgatók önálló, kontextusérzékeny és kutatásalapú gondolkodásának támogatásán van, nem kész megoldások átadásán. Oktatási módszerek:

1. Bevezető előadások az artistic research alapfogalmairól és módszertanáról
2. Esettanulmány-alapú közös elemzés (kortárs látványtervezési és művészeti gyakorlatok)
3. Konzultációalapú egyéni munka, amelyben a hallgatók a saját kutatási kérdésük mentén dolgoznak
4. Kutatási napló vezetése – vizuális és szöveges dokumentáció párhuzamosan
5. Kiscsoportos prezentációk és közös kritikai visszajelzés a félév több pontján
6. Formanyelvi kísérletek műhelymunka keretében (pl. makett, installáció, montázs)
7. Önreflexív alkotói folyamatok tudatosítása, vizuális és szóbeli verbalizálása

Javasolt tanulási módszerek: A kurzus során elvárt, hogy a hallgatók aktívan részt vegyenek a közös műhelymunkában, valamint önállóan, folyamatosan dolgozzanak a saját kutatási projektjükön. A tanulás elsősorban kutatói attitűdön, nyitottságon és kíváncsiságon alapul: a cél nem a kész tudás elsajátítása, hanem a kérdésfelvetés és a keresés folyamata. A tantárgy teljesítéséhez javasolt tanulási módszerek:

1. Rendszeres vizuális és írásos dokumentáció vezetése (kutatási napló, vázlatfüzet, fényképes vagy digitális gyűjtés)
2. Reflexív gondolkodás és a saját alkotói döntések tudatos elemzése
3. Önálló anyaggyűjtés: szakirodalom, képi anyagok, előképek, térélmények rendszerezése
4. Kutatási kérdések folyamatos pontosítása, új szempontok keresése a tervezői folyamat során
5. Formanyelvi kísérletezés, amely során a hallgató vizuális eszközökkel reagál a kutatási eredményekre
6. Közös kritikai helyzetekben való aktív részvétel: más hallgatók munkájának elemzése és a saját munka bemutatása
7. Az elméleti és gyakorlati munka integrálása: olvasmányélmények és vizuális tapasztalatok összekapcsolása

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma: 5

1. Kutatási kérdés és cél megfogalmazása (írásos formában, egyéni)
2. Kutatási napló vezetése (folyamatos írásos és vizuális dokumentáció)
3. Szakirodalmi/képi/inspirációs gyűjtés + kontextuselemzés (egyéni forrásfeldolgozás)
4. Legalább két formanyelvi kísérlet elkészítése (pl. makett, installáció, storyboard, performatív vázlat)
5. Félév végi vizuális és szóbeli prezentáció (összefoglaló bemutatás és reflexió)

Felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközök: makett készítéshez szükséges eszközök és alapanyagok, illetve bármilyen papír alapú vázlat, skicc, jegyzetek, digitális eszközök használata is megengedett

Szabadon választható (az infrastrukturális adottságokat figyelembe véve) tárgyként meghirdetve a jelentkező hallgatók létszáma (a tárgyat kötelezően felvevő hallgatóval együtt): évfolyam létszám

87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet:

54. § (2)⁹⁵ A képzési és kimeneti követelmények szerint megszerezhető kompetenciák alapján meghatározott tanterv kötelező, kötelezően választható és szabadon választható tantárgyakból, tantervi egységekből, továbbá kritériumkövetelményekből épül fel. Szabadon választható tantárgy esetében a felsőoktatási intézmény nem korlátozhatja a hallgató választását a felsőoktatási intézmények által meghirdetett tantárgyak körében.

Nft 2011. évi CCIV. törvény

49. § (2)²²⁹ A hallgató részére biztosítani kell, hogy tanulmányai során az oklevél megszerzéséhez előírt összes kredit legalább öt százalékáig, az intézmény szervezeti és működési szabályzata alapján szabadon választható tárgyakat vehessen fel – vagy e tárgyak helyett teljesíthető önkéntes tevékenységben vehessen részt –, továbbá az összes kreditet legalább húsz százalékkal meghaladó kreditértékű tantárgy közül választhasson.